

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedzielę od 1—2.

WARTKI PRZYJĘTE w Redakcji: Rocznik—12 rub., półrocznik—6 rub., kwartalnik—3 rub., miesięcznik—1 rub. Z przesyłką: Rocznik—14 rub., półrocznik—7 rub., kwartalnik—3 rub., miesięcznik—1 rub. 20 fen. **Wielka adreś**—20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. na wiosnę (czwartego dnia)—30 fen., na półrocznik—50 fen., ogłoszenia przyjmują Administracja „Dziennik Wileński” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-ej rekrologi i inne niestandardowe stawki. **Wielki ogłoszenia** przyjmują drukarnia ka. A. Rutkowskiego, Książka (Białostocka) 15 V.

Numer pojedynczy 5 kop.—10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęconych.

Ś. P.

ze Stachowskich Teresa Kleczkowska

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sw. Sakramentami, zmarła 26-go grudnia, w wieku lat 68.

Nabożeństwo żałobne za duszę zmarłej odbędzie się w kaplicy Dobroczyńności dziś, w piątek, 28 grudnia, o godz. 8 i pół rano. Ekspozycja z domu (zauł. Montwiłowski № 19) odbędzie się tegoż dnia o godz. 2-ej po poł. na cmentarz Rossa, gdzie nastąpi i pogrzeb.

O tych smutnych obrzędach zawiadania przyjaciół i znajomych pogrążona w żalu

338

Córka.

Ś. P.

Marja Hannak

po ciężkich cierpieniach, opatrzona SS. Sakramentami, zasnęła w Bogu 27 b. m., w wieku lat 60.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, dn. 29 b. m., w kościele Sw. Jana o godz. 10 rano. Następnie odbędzie się pogrzeb na cmentarz Antokolski z mieszkania przy ul. Zamkowej № 7 m. 1.

343

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI

Kwatera główna 24 bm.

FRONT ZACHODNI.

W związku z potyczkami wywiadowczymi na poszczególnych odcinkach ożywiła się działalność artylerji.

Na wschodnim brzegu Mozy panował w ciągu całego dnia wzmożony ogień.

FRONT WSCHODNI.

Nic nowego nie zaszło.

FRONT MACEDOŃSKI.

Nie powiódł się atak nieprzyjacielski, skierowany przeciwko pozycjom bułgarskim na północ od jeziora Dojran.

Na równinie nad Strumą panowała ożywiona działalność na przedpolu.

FRONT WŁOSKI.

Pomiędzy Asiago a Brentą **wojska feldmarszałka Conrada zdobyły Col del Rosso** oraz wyniosłości, graniczące z nią od zachodu i wschodu.

Dotąd zostało pochwyconych przeszło 6000 jeńców.

Kwatera główna 25 grudnia

FRONT ZACHODNI.

Na froncie we Flandrii, nad kanałem La Bassée oraz na południowo-zachód od Cambrai ożywiła się czasowo działalność bojowa.

Po obu stronach Mozy, na Hartmannswellerkopfe oraz w dolinie Thanne w poszczególnych godzinach w dniu panował wzmożony ogień.

FRONT WSCHODNI.

Nic nowego nie zaszło.

FRONT MACEDOŃSKI.

Na równinie nad Strumą panowała ożywiona działalność artylerji.

FRONT WŁOSKI.

W ciągu całego dnia pomiędzy Asiago a Brentą panowała ożywiona walka ogniowa. Kontrataki nieprzyjacielskie przeciwko nowo zdobytym przez nas pozycjom oraz atak na Monte Perica zostały odparte. Ilość jeńców, pochwyconych podczas walk o Col del Rosso, wzrosła do liczby przeszło 9 tys., w tej liczbie 270 oficerów.

Kwatera główna, 26 grudnia.

FRONT ZACHODNI.

Działalność artylerji była ograniczona do ognia przeszkadzającego, który czasowo wzmógł się na południowo-wschód od Ypern, około Moenvres i Marcoiny.

Ataki wywiadowcze oddziałów francuskich na południe od Juvincourt nie powiodły się w naszym ogniu, oraz w walce na bliską metę.

FRONT WSCHODNI.

Nic nowego nie zaszło.

FRONT MACEDOŃSKI.

Nie było żadnych większych operacji bojowych.

FRONT WŁOSKI.

Po silnym działaniu artylerji nieprzyjaciel dokonywał gwałtownych kontrataków przeciwko Col del Rosso oraz sąsiadujące na zachód i na wschód od niej wyniosłości. Kontrataki te nie powiodły się z ciężkimi stratami.

Kwatera główna 27 grudnia.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

Na froncie angielskim działalność bojowa chwilowo bardziej była ożywiona około lasu Houtholst, na północnym brzegu Lys, około Moevres i Marcoing.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Pułki dywizji gwardji po przygotowaniu przy pomocy gwałtownego ognia artylerji i minomiotów dokonały pomyślnych operacji na północ-zachód od Bezonvaux. Przed południem wtargnęły oddziały wywiadowcze do linii francuskich, po południu kilka oddziałów łącznie z formacją wojskową miotającą płomienie oraz częścią pułku szturmowego, w towarzystwie lotników piechoty i bojowych przedarło się na szerokości 900 metrów przez dwie przednie linje okopów nieprzyjacielskich. Kontratak francuski nie udał się przynosząc przeciwnikowi znaczne straty.

Po wysadzeniu licznych okopów wojska szturmowe wróciły zgodnie z rozkazem na pierwotne swe stanowiska zabrawszy 100 jeńców i kilka karabinów maszynowych.

Grupa wojsk ks. Albrechta

Oddział francuski, który dotarł na północ od Oberbunhaupt do naszego przedniego okopu odparty został w walce na bliską metę.

FRONT WSCHODNI.

Nic nowego.

FRONT MACEDOŃSKI.

Większych operacji bojowych nie było.

FRONT WŁOSKI.

Działalność artylerji pomiędzy Asiago a Brentą osłabła wczoraj.

Ożywiony ogień panował w ciągu dnia na odcinkach bojowych jako też między Brentą a Piawą.

Atak włoski w kierunku Monte Tomba został odparty.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

PARYŻ (dnia 24 bm. Havas). — Na podstawie ogólnych rozważań rząd postanowił zastąpić generała Sarraila przez generała Guillaumata na stanowisku wodza naczelnego armji koalicyjnej na Wschodzie.

Generał Sarrail, który walczył z poważnymi trudnościami i oddał duże usługi, otrzyma, jak tylko pozwoli na to warunki, nowe stanowisko.

Generał Guillaumat w sobotę przybył do Salonik.

BERLIN (24 bm. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Genewy, że,

według wiadomości z Paryża, Francji udało się przewyciężyć niechęci angielskiej kwatery głównej przeciwko mianowaniu generalissimusa koalicyjnego.

Generał Castelnau zostanie prawdopodobnie mianowany naczelnym wodzem wszystkich wojsk koalicyjnych i jednocześnie otrzyma tytuł marszałka.

AMSTERDAM (26 bm. W.T.B.) — Podług urzędowej wiadomości Rentera wice-admirał Sir Rosslyn Wemyss mianowany został jako następcą admirała Jellicoe na stanowisko pierwszego lorda morskiego.

Jellicoe za swe zasługi otrzymał godność Peera.

BERLIN (27 bm. Tel. pryw.) — Według «Voss. Ztg.», gazeta «Die Welt» komunikuje, iż zatarg pomiędzy Maksymem Gorkim a bolszewikami zaszedł tak daleko, iż bolszewicy postanowili aresztować Gorkiego.

BERLIN (25 bm. Tel. prywat.) — «Berlin. Tageblatt» donosi z Lugano że, jak komunikuje z Petersburga «Corriere della Sera», mieszkanie pierwszego sekretarza ambasady włoskiej, Talianiego, zostało opanowane przez marynarzy. 2 osoby zostały zranione przy pomocy bagnietów, sam Taliani wyszedł cało.

SOFJA (26 bm. Bułg. ag. tel.) — Kongres nacjonalny w Babadag został ukończony. Jednymyślnie przyjęta została uchwała żądająca połączenia całej Dobrudży aż do ujścia Dunaju z Bułgarią. Ludność Dobrudży—tak głosi rezolucja—nie ścierpi panowania rumuńskiego po tej stronie Dunaju i nawet z orężem w ręku odeprze każdy zamach na swe prawa i swą swobodę. Specjalna komisja została upoważniona do opracowania w tym sensie memoriału i przedłożenia takowego rządowi państw wojujących i neutralnych.

BERLIN (27 bm. Tel. prywatny) — Do «B. T.» donoszą z Szwajcarii: Podług «Basler Nachrichten» komunikuje «Daily News», jakoby Lloyd George oświadczył w Izbie niższej, że Anglicy nigdy nie zwrócą Turcji świętych miejsc w Palestynie.

BERLIN (27 bm. Tel. pryw.) — Do «B. Z. am Mittag» donoszą z Bernu: «Bern. Tgl.» komunikuje: Od kilku dni kursy wekslowe stron wojujących podnoszą się gwałtownie, przede wszystkim państw centralnych. Stomarkówki, za które przed paru jeszcze tygodniami płacono 59 franków podniosły się dziś do 85. Szczególnie zwraca też uwagę podniesienie się kursu rubla z 60 również do 85, co uważają w Szwajcarii jako pomyślny prognostyk pokojowy.

MELBOURNE (24 bm. WTB.) — Według ostatnich sprawozdań, podczas referendum co do obowiązkowej służby wojskowej 908,700 głosów wypowiedziało się przeciwko, a 792 tys. głosów za powszechną powinnością wojskową.

Dookoła rokowań pokojowych.

PETERSBURG (24 b.m. WTB.) — Peł. ag. tel. komunikuje w sprawie rozpoczęcia rokowań w Brześciu Litewskim pom. in., co następuje:

«Nasza delegacja zażądała jawności posiedzeń oraz prawa ogłaszania protokołów i dopięła tego.

Delegacja rosyjska zaproponowała 6 następujących punktów, jako wytycznych dla rokowań pokojowych:

1) Nie jest dopuszczalna żadna przymusowa aneksja zdobytych podczas wojny terenów. Wojska, znajdujące się w okupowanych terenach, winny niebawem opuścić takowe.

2) Całkowite przywrócenie politycznej niezależności narodów, zgodnie z tem, jak została ona proklamowana podczas obecnej wojny.

3) Różnym narodowościom, które przed wojną nie były niezależne pod względem politycznym, zostanie zapewniona możliwość swobodnego rozstrzygnięcia kwestji przynależności ich do tego lub innego państwa, lub zadecydowania przy pomocy plebiscytu co do niepodległości narodowej. Plebiscyt winien się odbywać na zasadzie całkowitej swobody wszystkich mieszkańców odnośnych terenów, w tej liczbie również i uchodźców.

4) Na terytorjach, zamieszkałych przez różne narodowości, prawa mniejszości zostaną zagwarantowane przez prawa specjalne, zapewniające narodową niezależność pod względem kulturalnym i zarząd autonomiczny.

5) Żaden z krajów walczących nie wypłaca odszkodowania wojennego. — Co się dotyczy zaś odszkodowania osób prywatnych, zostaną utworzone specjalne sumy przy pomocy proporcjonalnych opłat wszystkich walczących krajów.

6) Kwestja kolonji zostanie rozstrzygnięta przy pomocy zastosowania punktów 1—4.

Delegacja rosyjska uważa za rzecz nie dopuszczalną, aby swoboda małych narodów była uciskana przez silniejszy naród, jako to przy pomocy bojkotu gospodarczego, uzależnienia jednego kraju przez drugi, przy pomocy narzucenia umów handlowych i specjalnych traktatów celnych, które przeszkadzałyby swobodzie handlowej innych krajów, dalej przy pomocy blokady morskiej.

Po złożeniu przez delegację rosyjską powyższego oświadczenia, sekretarz stanu, v. Kühlmann, oświadczył, iż inne delegacje pragną zarządzenia przerwy w celu naradzenia się nad odpowiedzią.

Zgodzono się przerwać posiedzenia do wtorku do g. 4-ej po południu.

BRZEŚĆ-LITEWSKI (23 bież. m. WTB.) Dzień dzisiejszy, niedziela, został wykorzystany przez delegacje czterech mocarstw związkowych dla omówienia tego, jaką odpowiedź udzielić należy na propozycje rosyjskie, przyczem zostały jednomyślnie ustalone wytyczne odpowiedzi.

Sformułowanie tej ostatecznej nastąpi jutro (w poniedziałek) rano.

BRZEŚĆ-LITEWSKI (24 bież. m. WTB.) Na posiedzeniu delegacji państw związkowych, które odbyło się dzisiaj (w poniedziałek) zostało prawie zakończone sformułowanie odpowiedzi, która ma być udzielona na propozycje delegacji rosyjskiej.

Wobec tego jutro (we wtorek) odbędzie się prawdopodobnie drugie posiedzenie plenarne.

BRZEŚĆ-LITEWSKI (25 b.m. WTB.) Na odbytem dzisiaj pod przewodnictwem upoważnionego przedstawiciela Austro-Węgier, hr. Czernina, posiedzeniu plenarnem, złożył on w imieniu delegacji czwórprzymierza oświadczenie w sprawie ogłoszonych już 6 punktów rosyjskich warunków pokojowych, oświadczenie, które w zasadzie mówi, co następuje:

Delegacje czwórprzymierza zgadzają się na natychmiastowy, powszechny, bezpośredni pokój bez przymusowych aneksji i odszkodowania wojennego.

Mężowie stanu rządów sprzymierzonych ogłaszają uroczyste swe postanowienie niezwłocznego podpisania pokoju, który obecną wojnę ukończy na podstawie wspomnianych, dla wszystkich bez wyjątku, biorących udział w wojnie mocarstw, [słusznych warunkach. Należy jednak z naciskiem zwrócić na to uwagę, by wszystkie, obecnie biorące w wojnie udział mocarstwa, we wskazanym terminie bez wyjątku i bez jakichkolwiek zastrzeżeń zobowiązały się do ścisłego przestrzegania warunków wiążących wszystkie narody w jednaki sposób, skoro przedłożenia rządu rosyjskiego mają być spełnione. Albowiem jest niedopuszczalne, by rokujące obecnie z Rosją mocarstwa czwórprzymierza jednostronnie ustaliły te warunki, nie posiadając gwarancji na to, iż sojusznicy Rosji szczerze i bezwzględnie uznają i przeprowadzą te warunki w stosunku do czwórprzymierza.

W sprawie zaproponowanych przez delegację rosyjską, jako podstawy rokowań, sześciu punktów zauważyć należy:

Do punktu 1) Przymusowe dołączanie terytorjów, okupowanych podczas wojny, nie leży w zamiarach rządów sprzymierzonych.

Do 2) Nie leży w zamiarach sprzymierzonych pozbawianie samodzielności jakiegokolwiek z narodów, które podczas obecnej wojny utraciły swą polityczną samodzielność.

Do 3) Kwestja państwowej przynależności grup narodowych, nie posiadających państwowej samodzielności, według punktu widzenia ino-mocarstw czwórprzymierza nie może być rozwiązana w sposób między państwowy. Winna być ona rozwiązana w każdym oddzielnym wypadku przez każde państwo samodzielnie ze swymi narodami w drodze zgodnej z konstytucją.

Do 4) Podobnie według oświadczeń mężów stanu czwórprzymierza obrona praw mniejszości stanowi istotną składową część konstytucyjnego prawa samookreślenia narodów.

Do 5) Mocarstwa sprzymierzone wielokrotnie stwierdzały możliwość, iż należy wzajemnie się zrzec nie tylko zwrótu kosztów wojny, ale i odszkodowania za straty wojenne. Natomiast każde z walczących mocarstw winno dać odszkodowania za swych poddanych, którzy dostali się do niewoli, oraz za straty wyrządzone cywilnym poddanym przeciwnika na jego terenie przez sprzeczek z prawem narodów akty gwałtu.

Do 6) Zwrot zabranych gwałtem podczas wojny posiadłości kolonialnych jest istotną składową częścią niemieckich żądań, od której pod żadnym warunkiem Niemcy nie odstąpią. Ze względu na naturę niemieckich posiadłości kolonialnych, przeprowadzenie prawa samookreślenia w formie zaproponowanej przez delegację rosyjską, chwilowo wydaje się niemożliwe do wykonania. Okoliczność, że tuziemcy w kolonjach niemieckich bez względu na nędzę i śmierć, pozostali wierni swym niemieckim przyjacielom, jest dowodem ich przywiązania i decyzji, aby pod wszelkimi warunkami pozostać przy Niemcach.

Zaproponowane przez delegację rosyjską, w związku z rozważeniami

przed chwilą sześciu punktami, zasady gospodarczego porozumienia, znajdującą zupełne uszanowanie delegacji mocarstw sprzymierzonych, które oddawna występowały zasadniczo przeciw wszelkiemu gospodarczemu podbojowi.

W związku z tem oświadczeniem hr. Czernina między innymi oświadczył: Na podstawie przed chwilą rozwiniętych zasad jesteśmy gotowi rozpocząć rokowania ze wszystkimi naszymi przeciwnikami. Aby nie tracić jednak niepotrzebnie czasu sprzymierzeńcy są gotowi od razu przystąpić do obrad nad temi specjalnymi punktami, których przedyskutowanie w każdym razie wydaje się konieczne zarówno dla rządu rosyjskiego, jak i dla sprzymierzeńców.

W odpowiedzi na przemówienie hr. Czernina, przywódca delegacji rosyjskiej oświadczył, iż ta ostatnia stwierdza z zadowoleniem, że odpowiedź delegacji niemieckiej, austriacko-węgierskiej, bułgarskiej i tureckiej przyjęła zasady ogólnego, demokratycznego pokoju.

Delegacja rosyjska musi jednak zauważyć, że wspomniana odpowiedź zawiera poważne ograniczenie w punkcie 3-im.

Delegacja rosyjska uznaje, że opuszczenie zajętych przez przeciwnika kolonji niemieckich odpowiada wysuniętemu przez nią zasadom.

Delegacja rosyjska proponuje przedłożyć do rozpatrzenia specjalnym komisjom kwestję, czy zasada swobodnego wypowiedzenia się ludności da się zastosować do kolonji.

Kończąc swe przemówienie przywódcą delegacji rosyjskiej oświadczył, iż ta ostatnia, pomimo wspomnianych różnic w zdaniach, sądzi, że zawierające się w odpowiedzi państw czwórprzymierza otwarte oświadczenie co do nie żywienia żadnych agresywnych zamiarów, stanowi wzrastającą możliwość przystąpienia natychmiast do rokowań co do ogólnego pokoju pomiędzy wszystkimi walczącymi państwami.

Ze względu na to delegacja rosyjska proponuje przerwać rokowania na dni dziesięć, poczynając od dnia dzisiejszego wiecz. (25 b.m.) do dnia 4 stycznia 1918 r., aby przez to dać możliwość narodom, których rządy nie przyłączyły się jeszcze do prowadzonych tutaj rokowań co do ogólnego pokoju, zapoznać się z wysuniętymi tutaj zasadami takiego pokoju. Po upływie tego terminu rokowania muszą być niezależnie od wszystkiego kontynuowane.

Przewodniczący, hr. Czernin, prosił następnie delegację rosyjską o doręczenie na piśmie powyższej jej odpowiedzi i zaproponował rozpocząć niezwłocznie omawianie tych specjalnych punktów, które w każdym bądź razie musiałyby być uregulowane pomiędzy rządem rosyjskim a rządami mocarstw związkowych.

Przywódcą delegacji rosyjskiej przyłączył się do propozycji przewodniczącego i wypowiedział swą gotowość rozpocząć natychmiast omawianie tych szczegółów, które nawet w razie ogólnych układów pokojowych stanowiłyby przedmiot specjalnych obrad pomiędzy Rosją a 4-ma mocarstwami związkowymi.

Na wniosek sekretarza stanu, v. Kühlmanna, w celu uniknięcia wszelkiej straty czasu i ceniąc doniosłość zadań, podlegających wykonaniu, po-

stanowiono jednogłośnie rozpocząć te układy już jutro (we środę) rano.

BERLIN (26 b. m. W. T. B.) — Dzisiaj (we środę) wieczorem pod kierownictwem posła hr. Mirbacha udaje się do Petersburga komisja, przewidziana w dodatku do niemiecko-rosyjskiego traktatu w sprawie zawieszenia broni z dnia 15-go b.m., która ma zająć się uregulowaniem wymiany jeńców cywilnych oraz niezadowolonych do dalszej służby w wojsku jeńców wojennych oraz ma przedsięwziąć kroki w celu przywrócenia stosunków pomiędzy obydwojema krajami w granicach, nakreślonych przez zawieszenie broni.

Do komisji należą: z urzędu do spraw zagranicznych radca tajny Eckhardt, konsul generalny Biermann, cztery osoby od ministerjum wojny pod kierunkiem pułkownika v. Fransecky i Gieslera, m. v. Velsen od naczelnego dowództwa armji z dwoma towarzyszami, radca tajny Schenck z urzędu Rzeszy do spraw pocztowych i p. Landhoff od Czerwonego Krzyża. Delegacji towarzyszy personel pomocniczy.

BRZEŚĆ LITEWSKI (26 b.m. W. T.B.) — Zgodnie z powziętą wczoraj umową, dzisiaj odbywały się pomiędzy przedstawicielami Niemiec i Austro-Węgier z jednej strony, Rosji zaś z drugiej strony, narady, które dotyczyły głównie przywrócenia komunikacji pomiędzy pomienionymi mocarstwami. Narady te będą toczyły się w dalszym ciągu.

BERLIN (27 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Konstantynopola, iż na podstawie cesarskiego irade, wielki wizer Talat-pasza, został mianowany pierwszym delegatem na rokowania pokojowe. Pozatem wspomniane irade zawiera znane już nominacje delegatów.

BERLIN (27 b. m. Tel. pryw.) — Jak donoszą ze Sztokholmu przez Wiedeń do «Berlin. Lokalanz.», Rumuni, przybyli z Jass, opowiadają o potężnym wrażeniu, jakie wywarło w Moldawji zawarcie zawieszenia broni.

Stanowisko króla Ferdynanda w sprawie zawarcia pokoju jest potępiane.

Pomienieni Rumuni oświadczenia, że król Ferdynand, porwany ostatecznie przez silne pragnienie pokoju, będzie musiał ustąpić wobec burzliwego nastroju ludu.

Obecnie rządzą w Jassach bolszewicy. Stosunki zaostrzyły się tam do tego stopnia, iż król Ferdynand i Bratianu znajdują się jak gdyby w więzieniu.

BERLIN (24 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Bernu, że, jak dowiaduje się «Bern. Tagblatt», w kolonji serbskiej w Genewie, do której należy wiele posłów, panuje pogląd, że królowie serbski i czarnogórski po nastąpieniu rozejmu na froncie Wschodnim pragnęli nawiązać bezpośrednie stosunki z rządem petersburskim, aby jednocześnie rozpocząć układy pokojowe z państwami centralnymi.

Rząd francuski odmówił udzielenia pozwolenia na bezpośrednie układy pomiędzy królem Piotrem a Rosją.

Kurjerowi królewskiemu odmówiono pozwolenia na podróż do Petersburga.

BERLIN (27 b.m. Tel. pryw.) — Do B. Z. am Mittag» donoszą z Bazylei: podług komunikatu ag. Havasa z maksymalistycznych źródeł petersburskich donoszą: Sekretarjat ukraiński ogłosił manifest, w którym oświadcza iż sekretarjat zbadał sprawę zawieszenia broni na froncie Ukrainy i aprobuje poczynione w tej mierze kroki Sowieta.

BERLIN (24 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Chrystjanji, iż, według pism fińskich, państwa centralne i Rosja porozumiały się co

do tego, że ogólny kongres pokojowy winien odbyć się na terenie neutralnym.

Obydwe strony wypowiedziały się na rzecz Sztokholmu, jako najbardziej odpowiedniego miejsca na kongres.

Głosy prasy.

BERLIN (27 bm. Tel. pryw.) — Wynik dotychczasowych układów pokojowych pomiędzy przedstawicielami ośrodków państwa rosyjskiego stanowi, jak pisze «Voss. Ztg.», zasadnicze porozumienie się co do tych kwestji, które nadają się do tego, by tworzyć zarysy przyszłego zawarcia pokoju.

Olbrzymie znaczenie posiada, iż fakt ten został stwierdzony przez samych pośredników rosyjskich.

W ten sposób najbardziej demokratyczny rząd na świecie wystawił państwu centralnym świadectwo, iż ich polityka pokojowa jest wolna całkowicie od wszelkiej zaborczości i wogóle od wszelkiego dążenia do aktów przemocy.

O ile czwórzwiazek potem niedwuznacznym stwierdzeniu swego szczerego pragnienia pokoju dopuścił jeszcze pozatem, że rządy koalicyjne w ciągu pewnego odpowiedniego terminu mogą się zdecydować co do tego, czy życzą sobie pertraktować z nami na tej samej podstawie, co Rosja, w sprawie pokoju, w takim razie czwórzwiazek ostatecznie dowiódł pomownie, że jego zasady posiadają znaczenie nie tylko w stosunku do Rosji, lecz i w stosunku do każdego innego przeciwnika, który byłby gotów do szczerego oparcia się na nie.

«Berl. Tag.» pisze: «Również i teraz jest kwestją wątpliwą, czy wola gotujących pokój obali mur, wznieiony i wciąż na nowo wzmacniany przez fanatyków wojny. Z drugiej jednak strony nie bardziej nad tę nową jawną dyplomację nie może przyczynić się do zachwiania tego ciężkiego muru.»

«Volksztg.» sądzi, iż tymczasowy wynik narad pokojowych nie daje się jeszcze ocenić w całej swej doniosłości.

«Tägl. Rund.» oświadcza: «Myśliśmy się przypuszczając, iż narazie nie należy oczekiwać nowej propozycji pokojowej pod adresem koalicyji.»

«Vorwärts» pisze: «Rząd niemiecki będzie musiał poważnie zbadać, czy przy zachowaniu życiowych interesów naszego narodu możliwe są dalsze pertraktacje na podstawie rosyjskich punktów programowych.»

Rosyjski program pokojowy jest tak abstrakcyjny, iż żadna decydująca konkretna kwestja nie jest przezeń w sposób wyraźny rozstrzygnięta.

Tymczasem jednak, raz jeszcze wrota pokoju są dla wszystkich szeroko otwarte.

ROSJA.

Rosja i Ameryka.

PETERSBURG (23 b.m. Renter) — Przedstawiciel «United Press» komunikuje, że wysiłki pułkownika Andersona, naczelnika amerykańskiej misji Czerwonego Krzyża w Rumunii w celu przetransportowania 72 amerykańskich samochodów przez Rostow do Mezopotamji, zrozumiane zostały przez bolszewików, jako próba poparcia Kaledina i doprowadziły do gwałtownej napaści Trockiego na Amerykę, Andersona i posła amerykańskiego w mowie, wygłoszonej w piątek.

Główną podstawą napaści Trockiego była depesza Andersona do pułkownika Kołpachnikowa w Petersburgu, która polecała wysłać automobile o ile to możliwe do Rostowa w celu szybkiego przewiezienia ich do Mezopotamji.

Renter donosi dalej, że podczas swej mowy piątkowej, obrazującej spis amerykański, Trocki oświadczył: Niech przedstawiciele obcych mocarstw pozwalają sobie powiedzieć,

że nie jesteśmy tak ślepi, abyśmy pozwolili na tupanie na nas nogami. Już w sprawie Czyczerina — Tetrowa mieliśmy sposobność pokazania posłowi angielskiemu, iż nie służyliśmy angielsko-amerykańskiej burżuazji. Mamy czyste zasady, w imię których zwyciężymy lub zginiemy. Skoro dyplomaci mieszają się do naszych wewnętrznych spraw, to przestają być dyplomatai i stają się osobami prywatnymi, wobec których ciężka ręka rewolucji nie okaże żadnej litości.

Kłeska Kornilowa.

Ag. tel. pet. donosi pod datą 24 bm.: Oddział Kornilowa, złożony z bataljonów śmierci, ogółem 6000 ludzi, uzbrojonych 200 karabinami maszynowymi, został całkowicie rozbit. Był on ścigany przez marynarzy floty bałtyckiej i czarnomorskiej, oraz legjon polski (?) o 100 wiorst w głąb gub. Charkowskiej. Nasze straty wynoszą 19 zabitych i 92 rannych.

W Charkowie rozpoczęło się natarcie bolszewików, którzy zajęli żarząd kolei południowych, pocztę, telefon do Moskwy i t. d. Oczekiwane jest przybycie pułków bolszewików.

PETERSBURG (23 bm. Renter) — Biuro prasowe Rady komisarzy ludowych donosi, że armja kaukaska, złożona ze 100.000 ludzi, dąży na tyły Kaledina. Kilka dużych plemion przyłączyło się do niej.

Bolszewicy a rada ukraińska.

«Berl. Lokalsaz.» komunikuje ze Sztokholmu, że, według ostatnich wiadomości z Petersburga, jest oczekiwane pomyślne porozumienie się pomiędzy bolszewikami a radą ukraińską.

Rada poczyni dostateczne ustępstwa w porównaniu do swego pierwszego wystąpienia, bolszewicy zaś potwierdzają raz jeszcze prawa Ukrainy do samodzielności.

Anglja.

Partja robotnicza o celach wojny.

«Voss. Ztg.» donosi z Bernu, iż w memorjale co do celów wojny angielskiej partji robotniczej oraz angielskich związków zawodowych nie jest już żądany zwrot Francji Alzacji i Lotaryngji, lecz tylko plebiscyt ludności Alzacji i Lotaryngji, co do jej przysłej przynależności państwowej.

W kwestji celów wojennych Włoch w energicznych słowach są zwalczane tendencje imperjalistyczne. Co się dotyczy kolonji afrykańskich jest żądane nie tylko oddanie samych kolonji niemieckich międzynarodowym władzom administracyjnym, lecz przekazanie wszystkich kolonji afrykańskich, należących do wszystkich państw europejskich, do tego rodzaju komisji. Wojna gospodarcza po pokoju jest potępiana w sposób zdecydowany, jak również wszystkie dążności co do celów ochronnych.

Ze świata.

Przemowa pokojowa Ojca św.

RZYM (25 b. m. Ag. Stefani) — Papież przyjął kolegijum kardynalskie w celu wysłuchania życzeń świątecznych. Kardynał Wincenty Vanutelli, pierwszy dziekan kolegijum, odczytał przemówienie, na które Papież odpowiedział w sposób następujący: Czujemy ostry ból z tego powodu, że wysiłki nasze, skierowane ku pojednaniu narodów, okazały się daremne i że wezwanie nasze, zwrócone do kierowników narodów wojujących, trafiło w próżnię. Z mównic o wielkim autorytecie wypowiedziano kilka najważniejszych zasad, mających na celu rozwinięcie powszechnego porozumienia. Podjęliśmy je prosto w

celu skłonienia naczelników wojujących państw do specjalnego ich zbadań i w celu najszybszego możliwie spełnienia tęsknoty, spoczywającej w głębi serca całego świata. Troską napełnia nas myśl, że nasze wezwanie do pokoju porównane być może właściwie z nasieniem, przetrzucanem z miejsca na miejsce, aczkolwiek kiełkuje ono pod wpływem ciepła ziemi. Według naszego zdania żadna przeszkoda, żadne niebezpieczeństwo nie zdoła złamać naszej woli w kierunku posłuszeństwa obowiązki i pełnienia prawa tych, którzy tęsknią za pokojem. Obecna klęska do tej pory się nie zakończy, dopóki ludzie nie nawrócą się do Boga. Bezbożność naszego życia publicznego za dni naszego skapała świat w morzu krwi. Zawołajmy więc do synów naszych czasów: Wróćcie do Pana, który pragnie pokoju Chrystusowego, który nie chce ani nienawiści, ani zemsty, ani chciwości, ani kąpieli krwawej. Oto hasło, które zostało ogłoszone ludziom dobrej woli.

Odezwa.

Ratujcie Pogotowie ratunkowe naszego miasta!

Pogotowie ratunkowe ze swemi karetkami i pomocą lekarską egzystuje w Wilnie już 15 lat.

Przez lat tyle ratowało tysiącom życie, w wielotysięcznych wypadkach opatrzyło rany i podało prędkie ratunek. Czas wojny pomnożył liczbę tych wypadków i każdy z nas codzień widzi karetkę Pogotowia, śpieszącą w różnych kierunkach miasta, — to nowe nieszczęście, to gdzieś nowe żyje się leja.

Każdy to chyba dobrze rozumie, że bez Pogotowia byłoby ciężko, szczególnie dla biedaków bez różnicy wyznania i narodowości, bo ono wszystkim służy.

Obecnie przyszedł czas ciężki dla samego Pogotowia: w karetkach wszystko się psuje, niema czem opłacić personelu, niema za co zdobyć rzeczy opatrunkowych i lekarstw, — doszło do tego, że tę tak konieczną dla miasta instytucję trzeba zamknąć z braku środków na utrzymanie.

Wiemy, że wszędzie teraz bieda, ale też wiemy, że w wielkiej potrzebie przy dobrej woli zbiera się grosz do grosza, a z tego i znaczniejsze sumy.

To też sformował się komitet organizacyjny «Koszów szczęścia» na rzecz Pogotowia ratunkowego.

Komitet woła do wszystkich: ratujcie ratowniczego nieszczęśliwych m. Wilna — Pogotowie ratunkowe, nie dajcie mu upaść, złożcie w ofierze kto co może, kto fanty, kto monetę, za wszystko z góry dziękujemy w imieniu tych licznych biedaków, których ono obsługuje!

Nie dajcie im umierać bez pomocy! Nie pozwólcie im cierpieć bez nadziei!

Rozlosowanie fantów będzie w cukierni Sztrella róg Św. Jerskiej i Tatarskiej ul. w dniu 6 stycznia 1918 r.

Ofiary i fanty prosimy składać paniom kwestującym, oraz w mieszkaniach: 1) ks. kan. A. Czerniawskiego, ul. Bazylijska (d. Konna) № 3, m. 3; 2) hr. Felicji Broel-Platerowej ul. Królewska № 9, 3) p. Giecowej, ul. Zawalna № 10 m. 1; 4) p. Litauerowej ul. Niemiecka № 3 m. 5; 5) p. Michałowej Mączyńskiej ul. Arsenalska (d. Antokołska) № 6 m. 3 i 6) w magazynie p. Stepkowskiego, ul. Św. Jerska № 20.

Prosimy o składanie fantów do dnia 4 stycznia włącznie.

Ks. A. Czerniawski (prezes), hr. Felicja Broel-Platerowa, pp. Dłużniewska, Giecowa, Gierszunowa, Głowińska, Jabłonowska, Kahn, Litauerowa, M. Mączyńska, Margowicki, L. Ostrejko, Rachmilewiczowa, Re-

gensburgowa, Marszałk. Romerowa, Sznolisowa, hr. A. Tyszkiewicz, Węśławska, dr. Zaleska.

Opał dla biednych.

Przy niedostatecznym odżywianiu się brak opału w zimie jest jedną z najstraszniejszych klęsk w obecnej wojnie.

Mając to na względzie i w celu ulżenia ziomkom, zawiązał się obecnie w Wilnie z inicjatywy społecznej Polski komitet Opałowy, którego celem jest dostarczać szerszej biednej ludności drzewo opałowe w drobnych ilościach po cenach kosztu, bez żadnego zarobku. Biuro komitetu i magazynu mieszczą się w murach po Franciszkańskich, przy ul. Trockiej № 14. — Cena drzewa, jak i porządek przy wydawaniu, będą wkrótce ogłoszone.

Obecnie zaś, powiadamiając szerszą publiczność o swoim istnieniu i swoich celach Polski komitet Opałowy prosi ludzi dobrej woli o zainteresowanie się tą sprawą i o współudział w pracy, o potrzebie, której każdy winien być przekonany.

Przedewszystkiem pożądanem jest dla komitetu, o ile ma na szerszą skalę prowadzić akcję ratunkową, otrzymać od właścicieli lasów lub na bywców dokładne informacje o znajdujących się obecnie gotowych materiałach opałowych, o podanie terminu i warunków, na jakich drzewo może być sprzedane ewentualnie dostarczone do Wilna lub stacji kolejowej.

Jednocześnie jest staraniem komitetu zorganizować własny tabor dla uregulowania stałych dostaw drzewa do składu bądź z kolei, bądź z okolic Wilna. W tej też to myśli zwraca się komitet do ziemian o łaskawe nadsyłanie ofert na paszę dla koni (owies, siano, koniczyna, słomę) chociażby w niewielkich ilościach. Bez zapewnionej paszy dla koni nie można myśleć o własnym taborze, a tem samem o akcji ratunkowej na szerszą skalę.

Niezależnie od powyższego, Polski komitet opałowy chętnie przyjmie wszelką propozycję dotyczącą dostawy drzewa i uprzejmie prosi o składanie odnośnych ofert na dostawę lub wynajem koni na czas zimowy tak za gotówkę, jak i za przekarmienie.

Sprawa dostarczenia opału biednej ludności jest bardzo pilną i groźną dla tysięcy marznących rodzin i wszelka wspólna akcja w tej lub innej formie będzie przyjęta jako czyn dobrodziejstwa społecznego, w imię którego Polski Komitet Opałowy zwraca się do Rodaków o współpracę.

27 / XII.

Członkowie komitetu:

W. hr. Lubieński.

K. Kozicki.

P. Jaguzański.

KRONIKA.

KALENDARZ W.

Dzień: Młodzianków.

lutro: Tomasza.

Pejutrze: Eugenjusza.

Wschód słońca — o g. 8 m. 26.

Zachód słońca — o g. 3 m. 37.

Z WILNA.

— „Kosze szczęścia“ na „Pogotowie Ratunkowe dla dzieci chrześcijańskich“.

Przypominamy rodzicom, młodzieży, dzieciom i wszystkim, którzy Święta obecne mieli szczęście przeżyć w atmosferze ciepła rodzinnego o tej rzeszy dzieciaków, bezdomnych nędzarzy, przebywających w Schronisku «Pogotowia» przy ulicy Wolańskiej. — Od ilości i jakości zaofiarowanych fantów zależy powodzenie «Koszów Szczęścia», urządzanych na dochód «Pogotowia» w dn. 30 b. m.

w cukierni Sztralla (Zielonego) przy ulicy S-to Jerskiej 22.

Zaskawie zaofiarowane fanty składają w mieszkaniu pani Michałowej Maczyńskiej ul. Arsenalska (Antokolska) № 6 m. 2 lub u pana Ksawerego Zubowicza ul. Kasztanova № 5 m. 1 do 29 bm. włącznie.

— **Trzecia litewska gazeta w Wilnie.** «Homan» zawiadamia, że wkrótce w Wilnie wychodzić będzie trzecie czasopismo litewskie p. n. «Tevynas Sargas» (Stróż ojczyzny). Pismo to podpisywać będzie p. A. Stulginski.

— **Z „Lutni“.** W niedzielę, 30 grudnia, ukaza się na scenie «Lutni» — po raz trzeci

i ostatni malownicze **«Jasełka»** z udziałem całego personelu dramatycznego, chóru, oras baletu.

Akt I — u pasterzy, Akt II-gi u Heroda, Akt III w Betlejem.

W końcowej scenie aktu I-go oddziałony zostanie krakowiak i mazur. Początek widowiska o godz. 8 m. 20 w.

Kasa czynną jest codziennie od g. 5—8 w. w kancelarii «Lutni».

— **Podziękowanie.** Do kasy Pogotowia ratunkowego dla dzieci chrześcijańskich wpłynęło od Tow. «Lutnia», zebrane przez «Dziadka» z «Jasełek» podczas przedstawienia w dniu 25 grudnia r. b. sto czterdzieście mk. 75 fen. (140 m. 75 f.)

Za powyższą ofiarę Zarząd Pogotowia składa niniejszym serdeczne podziękowanie.

OFIARY.

złożone w administracji „Dziennika Wileńskiego“:

Na Pogotowie ratunkowe dla dzieci chrześcijańskich.

W dniu imienia Zebuchny Kordaszówny zebrały S. M. J. L. z koleżankami 62 m. Zamiast fantów—Węstawcy Emilja i Witold 5 m.

Na ochronę św. Kazimierza p. Kaczanowskiej. Ks. Cegielski K. 10 m.

Na głodnych.

P. H. 3 m. W rocznicę urodzin syna — Malinowska M. 4 m.

Na Żłobek Dzieciątka Jezus, i Ponomarski 21. Ku uczczeniu dnia imienia p. Stefani Brzezińskiej—Cedrońska Wanda 4 m.

Na szkoły ludowe do rozporz. p. Dmochowskiej. Węstawcy Emilja i Witold 5 mk., Gwrońska Bronisława 28 m.

Na ochronę Seroa Jezusowego. Ks. J. A. Ellert 20 m., P. M. 3 m., dzieci ze wsi Góry par. Bernardyńskiej 24 mk 16 fen.

Na wpisy szkolne. Ks. J. A. Ellert 20 m. Ku uczczeniu ś. p. Marji Bohdanowiczowej—Jasiński Zbigniew 5 m. Ku uczczeniu rocznicy śmierci ojca śp. Stanisława Gassowskiego—Dzieci 6 m.

Na śniadanie dla niezamożnych dzieci. Ku uczczeniu dnia imienia czcigodnej przełożonej p. Stefani Swida—Kocimowie i nauczycielki Jej szkoły 32 m. 50 f.

Na ochronę „Powściągliwość i Praca“. Ks. J. A. Ellert 20 m.

Na ochronę p. Korffowej. Ks. J. A. Ellert 20 m. **Na obiady dla biednych dzieci kołoni św. Jana.** Ks. J. A. Ellert 20 m.

350 HAMBURSKA LOTERJA PAŃSTWOWA!

NAJWIĘKSZA WYGRANA W NAJSZCZĘŚLIWSZYM WYPADKU

MILJON MAREK.

Zestawienie wygranych i premji 350 loterii 53

1-sza premja 500,000 m.	1 premja 40,000 m.	212 wygranych à 2,000 m.
2-ga „ 300,000 „	1 wygrana 40,000 „	5 wygranych à 1,500 „
1 wygrana 200,000 „	1 premja 30,000 „	525 wygranych à 1,000 „
1 „ 100,000 „	1 wygrana 30,000 „	639 „ à 500 „
1 „ 90,000 „	7 wygranych à 20,000 „	150 „ à 400 „
1 premja 80,000 „	3 wygrane à 15,000 „	90 „ à 300 „
1 wygrana 80,000 „	16 wygranych à 10,000 „	44174 „ à 250 „
1 premja 70,000 „	1 wygrana 7,500 „	220, 200, 175,
1 wygrana 70,000 „	1 wygrana 6,000 „	150, 125, 100,
1 premja 60,000 „	56 wygranych à 5,000 „	75 i 35.
1 wygrana 60,000 „	2 wygrane à 4,000 „	
1 premja 50,000 „	128 wygranych à 3,000 „	46020 wygranych, 8 premji
1 wygrana 50,000 „	2 wygrane à 2,500 „	oraz 10,000 wolnych losów.

razem **13 milionów 731,000 marek.**

Loterja składa się z 7 klas.

Clągnienie 1 klasy odbędzie się 17 i 19 stycznia 1918 r.

Cena losu oryginalnego włącznie z niemieckim podatkiem państwowym wynosi:

	Dla 1-szej klasy	Dla wszystkich siedmiu klas
Jedna ósma część oryginalnego losu	1,25 marek	25,00 marek
Jedna czwarta część oryginalnego losu	2,50 „	50,00 „
Połowa oryginalnego losu	5,00 „	100,00 „
Cały oryginalny los	10,00 „	200,00 „

Przyjęcie udziału może nastąpić w każdej klasie.

Windus & Co Hauptkollekte

Hamburg 36. Kaiser Wilhelm strasse 20—26.

Do wycięcia

Bestellbrief!

Brauche um Zusendung von _____ Los 1-ter Klasse **Hamburger Staats-Lotterie.** Den Betrag von Mk. _____ erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung—ist einlegend beigefügt. (Das nicht Gewünschte durchstreichen.)³

Name: _____
 Beruf: _____
 Wohnort: _____
 Postbezirk: _____
 Bemerkungen: _____
 Bitte deutliche Adressen!
 Wiln. Dzien.

KINEMATOGRAF

„Helios“

Róg Wileńskiej i S-to Jerskiej.

„Tajemniczy telefon“

kryminalno dedektywny obraz w 4-ch dużych częściach.

„SZARY GROSZ“, komiczny obraz w 2 cz.

Meran, widoki z natury.

Anons: Jutro nowy, zajmujący program.

Tylko 27 i 28 grudnia 1917 r.

KINEMATOGRAF

„R. Sztremer“

Wielka 74.

Tylko 3 dni: 28, 29 i 30 grudnia.

Piąty obraz z serii naszych monopolowych filmów sezonu 1917—1918.

Napisy polskie

„CZERWONA SZRAMA“

wstrząsający dramat z życia rosyjskich obywateli ziemskich i arystokracji. W rolach głównych słynna piękność **Marja Vidal i K. Proobrażenska.**

„Miłość Jasia“ oryginalna komedia, odegrana przez czworo dzieci 6-cioletnich.

KINEMATOGRAF

„LUX“

S-to Jerska Nr. 11.

Właściciel J. Krubicz.

Świąteczny program.

Zwracamy uwagę naszej Szan. Publiczności, że nasz kinematograf na wzór wielkich kinematografów niemieckich, daje nadzwyczajne programy, składające się z 3-ch dużych części dramatów i 3-ch dużych komedji z natury i komiczne.

ZARZĄD WILEŃSKIEGO STOWARZYSZENIA POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEGO

ZAWALNA Nr. 60.

Asekuruje bilety loteryjne I emisji 5°, wewnętrznej pożyczki 1864 r. od wylosowania 2 stycznia 1918 r. Za bilety wylosowane wydawane są nowe bilety, lub też wypłacają pieniędzmi.

Brylanty,

bizuterje, diamenty, perły i inne drogie kamienie, złote i srebrne zegarki.

kupuje

magazyn zegarków F. Kenigsberg, Wilno, Wielka 84. r-k

Szal

czarny, koronkowy, czapeczka futrzana, kołnierz i mufta, oraz rozmaite ubrania karnawałowe do sprzedania. Nadbrzeźna 6, od 2—3 pp., Düssel. 344

Dziewczynka

na posługę potrzebna. Przechodni 6—7, między godz. 1—4, Narbutt.

Chcę kupić NIWELATOR. Oferty: Gimnazjalna 8/2, Inżynier J. Kudrewicz. 334

Zgubiono

dn. 24 bm. dwa paszporty na imię Jackiewiczówny Petroneli i Janiny. Zaskawę znalazca zechce odnieść za wynagrodzeniem na ul. Wileńskiej № 39 m. 35, Moroz. 347

Potrzebny nauczyciel na wieś, wynagrodzenie 40 rb. miesięcznie i całe utrzymanie. (Kurs 5 klasy). Kawkaska № 4 m. 2, Wimbrowna. 336

Chłopak-posługacz

14—16 l. potrzebny zaraz. Pensja 40 mk. miesięcznie. Wymagana umiejętności i rekomendacje. J. Bulhak, Portowa 6. 337

Do sprzedania

damskie palto na lisch, futerko na oposach, walizka, lustro, album, obrusy i inne rzeczy. Garbarska № 5 m. 22 i 27, od II-iej do 4-iej, Adamowicz. 339

Opał wyborowy.

Mostowa № 12 m. 19, od 3—5 pp., Alexandrowicz. 340

MAGGI prawdziwe 14 f. Marmoladę jabłeczną 2 m. 50 f. Kawę mięsankę wyborową 3 m. 80 f. Herbatę owocową poleca Węciewicz i Zwiedryński, S-to Jerska 7. [341

Kupuję

złoto, srebro, brylanty, perły, futrzane rzeczy, dywany, fortepiany pianina i antyki. Wielka № 47, Szwarz. 315

Kto chce sprzedać prywatnie za dobrą cenę (nie do magazynu) cennoci: perły, drogie kamienie, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby. Tatarska 20—17, Poczter. r-k

Introligator B. Aleksandrowicz, Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakres fachu wchodzące.

Oczekiwana już jest w sprzedaży

RAWA GOSPODARSKA

w magazynach miejskich **T-WA „ZJEDNOCZENIA“.**